

THOMAS MANN KÖZÖNSÉGE

— Óriási ház van! Várakozáson felüli! — mondja sugárzó arccal az előcsarnokban Hatvani báró.

— Hja, Budapest tudja a kötelességét, ha kultúráról van szó! — hangzik a válasz.

És valóban: ez a Thomas Mann-est „echt kultüresemény”. Csak szét kell nézni a színház nézőterén. Az első sorokban és a páholyokban ott ragyognak a Lipót- és Terézváros összes nagystélyi ruhái, szmokingjai és kopasz fejei. Öreg, testes peltmágnások, új kártel-oligarchák élén Hatvani báró. Ő csakugyan nem hiányozhat innen. Az októbrista idők nagy humanistája csak egy kicsit visszagondol a szép, emigráns időkre s talán egy kicsit össze is kacsint a derék Thomas Mannal. Hiába! Mi, muzsikusz lelkek... megértjük egymást...

Kint az utcán autó jön autó után. A zsúfolt előcsarnokban mozogni se lehet a sok entellektüeltől. Mintha csak valahol a boldogult Galilei-körbe tévedt volna be az gyanútlan néző. Roppant dioptriájú, békakerekes szemüvegek villognak egy-egy vélesül orron. Bövidre nyírthajú kultúr-leányok mondják a hátunk mögött.

— Ez a Mann direkt egy európeér. Olvastad? Azt mondja, hogy ő jó cseh és jó német! Nincsenek faji előítéletei.

Nyolc óra után pár perccel itt vannak már az összes többi európeérek, részben a Király-, részben a Wesselényi-utcából, részben a Lipótváros előkelő negyedeiből. A páholyokban együtt ül néhány frissen szerzett millió. A kakasülön tizenöt éves fiúk, leányokból a Somér Hacair-mozgalom egy egész irodalmi hasharája tülekszik. Valóban! — Ami kultúra, humanizmus akad a szép Budapesten, az mind együtt van itt!

»Rém kulturált fiú«

Sajnos, a villanyt leoltják. A színpadon figyel két reflektor s valaki megjelenik a felolvasó asztalnál. Hátunk mögött egy lelkes kultúrlény rettentően lelkesedni kezd.

— Te Fáni! Ez még nem Thomas Mann. Ez az Ignotus! Nem látod?

— Hja, az Ignotus! Azért olyan ideges? — kérdezi vissza a másik.

Szerencsére a következő pillanatban Ignotus már beszélni is kezd. Méltatja Thomas Mann-t. Igaz, hogy egy kicsit izgomozog a színpadon és minden három mondat után iszik egyet az előtte lévő üveg-ből, de annyi baj legyen.

— Rém kulturált fiú! — sugja valaki.

S csakugyan. Nyeneket mond: Thomas Mann népi jellege a valódi német világpolgári racionalizmus akaratában futott össze. Aztán a humanizmus képletének neurotikus jelentkezéséről, Freudról és az intellektuális meglátásokról beszél.

— Te, ez az Ignotus kiüssza Thomas Mann elől az egész üveget, — véli közben valaki.

A továbbiakban szerencsére már csak a silterek plasztikájáról van szó és arról, hogy Thomas Mann az igazság harcosa, akitől a pesti írők megtanulták egy silkban látni a mindennap igazságait.

Ezsel a méltatásnak vége is van. Udvarias taps. A méltató megkönnyebbülve iszik még egy pohár vizet, aztán a következő pillanatban felhangzik a tüntető, heves tapsvihár. Már a nagy író, Thomas Mann hajlong a reflektorfényben. Kedélyes, tiszta, derűs mosolyával olyan, mint valami finom, okos német professzor.

Hisz ez egy keresztény!

Lent az első sorban Hatvani báró feláll a helyéről. Fent az emelsten valóság-gal tombol az irodalmi hashara. És bizony, szerencse, hogy a színpad és néző-

tér között ott vakitanak azok a kemény, éles reflektor-csővák. Szegény Thomas Mann! Legalább így nem látja ezt az ünneplő közönséget. Így legalább azt hiszi, hogy azok vannak itt, akik az írásait olvassák, az író-t becsülik benne s nem az emigránst tapsolják.

— Te, Oszkár! — halljuk előttünk egy kövér hölgytől. — Hiszen ez a Mann egy keresztény!

— Mondta valaki, hogy nem az?! —

mordul vissza a kopasz, szmokingos férj. Thomas Mann már ott ül a felolvasó-asztalnál. Kezében sok gépelt és belekezd a Lotte in Weimar című elbeszélés első fejezetébe. Nemcsak író, nemcsak felolvasó most. Valóságos előadóművész. Kedélyesen, melegen, színesen beszél. Szinte megjátssza a párbeszédet. Az írott szót támogatja a hang színe, íze.

— Csupa eszpri! Egész franciás! — jegyzi meg mellettünk egy békakeretes úr.

Mikor vége a felolvasásnak, újra feldőrog a taps. Most már kissé hidegebb, aminek az lehet az oka, hogy egy őszinte kultúrlény némileg elszólja magát.

— Nem lehet érteni ezt a hochdeutscho-t. Hiszen ez a Mann úgy beszélt, akárcsak Hitler a rádióban.

Az előcsarnokban már tódul kifelé a közönség. Bent még néhány elszánt európeér várakozik türelmetlenül.

— Még ezután fog jönni a József Attila! — igéri valaki. Öt perc múlva azonban kiderül, hogy József Attila versét nem engedélyezte a rendőrség. József Attila talán el sem jött. Így aztán csak két árja volt a szerdai felolvasó-esten.

Az egyik Thomas Mann volt...